

Кушнір М.М.

магістр;

Старух А.І.

кандидат економічних наук, доцент,

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ ЯК ОСНОВА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ

Сучасне суспільство являє собою велику систему відносин, які взаємопов'язані між собою. Бюджетний процес це невід'ємна складова, яка забезпечує функціонування держави. Тому дотримання законності в бюджетній сфері є головним завданням державної політики.

Одним із головних завдань держави, її органів і структур є формування механізму ефективного та раціонального використання бюджетних коштів. Але держава від самого початку зобов'язана створити таку систему інститутів і так організувати їх діяльність, щоб забезпечити повноту надання соціальних послуг населенню відповідно до прийнятих стандартів, а також сприяти поліпшенню рівня та якості життя громадян незалежно від місця їх проживання [1, с. 47].

На сучасному етапі розбудови України як демократичної, соціальної та правової держави з урахуванням глобальних змін, які відбулися останнім часом, розвиток місцевого самоврядування є одним з пріоритетних напрямів державної політики. Розвиток держави неможливий без розвитку регіонів, від того, наскільки сильною є регіональна влада, як вона забезпечує надання соціальних послуг населенню. Розуміючи важливість цієї проблеми, на сучасному етапі розвитку всіх гілок влади постає питання про необхідність вдосконалення теорії та практики сучасного державотворення, зумовленого трансформаціями в політичній системі суспільства, проведенням адміністративно-територіальних, регіональних реформ, упровадженням конструктивного соціального партнерства між центром і територіями.

Слід зазначити, що створення цілісної фінансово-бюджетної системи з чітким розподілом функцій та відповідальності її учасників, цільове та ефективне використання бюджетних коштів, збалансованість доходів та видатків, орієнтація бюджетних ресурсів на пріоритетні напрями економічного і соціального розвитку досягається завдяки розробленню і впровадженню ефективної бюджетної стратегії, інструментом реалізації якої є бюджетний механізм. Саме завдяки правильно побудованому бюджетному механізму і технологіям розроблення бюджетної стратегії державний бюджет стане ефективним інструментом стимулювання соціально-економічного розвитку суспільства [2].

Однак, під час проведення аудиторями Рахункової палати контрольно-аналітичних та експертних заходів виявлено, відповідно до статей 116 і 119 Бюджетного кодексу України, порушень і недоліків при адмініструванні доходів державного бюджету, а також порушень бюджетного законодавства (у

тому числі нецільового), неефективного використання коштів Державного бюджету України, на загальну суму 23 млрд 32,4 млн гривень [3, с. 21].

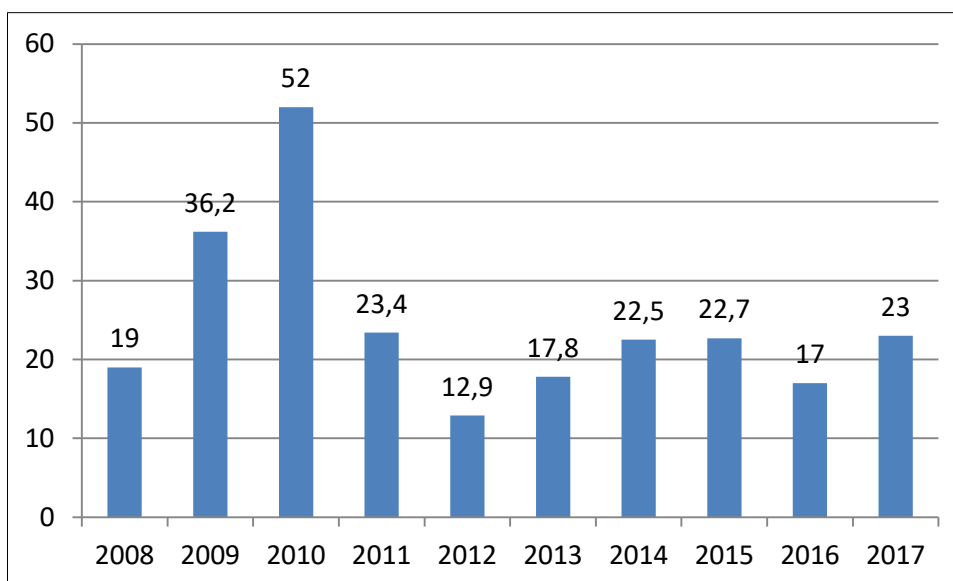

Рис. 1. Обсяги виявлених Рахунковою палатою порушень бюджетного законодавства та неефективного використання бюджетних коштів, порушень та недоліків адміністрування доходів державного бюджету
Джерело: розроблено автором за даними [3]

Тому посилення впливу бюджетної системи на соціально-економічний розвиток вимагає вжиття заходів, спрямованих на підвищення рівня збалансованості та прозорості бюджету.

З 2016 року Кабінетом Міністрів України, Мінрегіонрозвитком і Мінфіном запроваджено надання з державного бюджету місцевим бюджетам субвенції на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад, яка стала одним з дієвих механізмів для об'єднання територіальних громад (далі – ОТГ), підвищення рівня надання ними суспільних послуг.

У 2016 році на цю мету для 159 ОТГ (1,4 млн жителів) спрямовано 1 млрд грн, у 2017 році було передбачено спрямувати для 366 громад (3,1 млн жителів) 1,5 млрд гривень. За рахунок цих коштів реалізовано 1328 проектів із будівництва, реконструкції, капітального ремонту доріг, мостів, переходів (31 відс.), будівель закладів освіти і охорони здоров'я (30 відс.) та інших об'єктів у сфері культури, спорту, житлово-комунального господарства, що забезпечило підвищення якісного рівня умов проживання мешканців, навчання, транспортного і пішохідного сполучення, одержання адміністративних послуг.

Водночас проведені Рахунковою палатою аудити з питань реформи місцевого самоврядування та територіальної влади засвідчили ряд правових прогалин.

Тому, в Україні передусім необхідно внести необхідні зміни до Конституції України в частині утворення виконавчих органів обласних і

районних рад і розподілу повноважень між ними. Має бути прийнята нова редакція Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», а також закони України «Про місцеві органи виконавчої влади», «Про адміністративно-територіальний устрій України» та інші.

Підсумовуючи, можна сказати, що формуючи бюджетний механізм, держава повинна намагатися забезпечити його найповнішу відповідність до вимог бюджетної політики того чи іншого періоду, що є запорукою повноти реалізації її мети і завдань. При цьому має зберігатися постійне прагнення до найбільш повного об'єднання бюджетного механізму, його окремих елементів з особистими та суспільними інтересами, що є запорукою ефективності функціонування економіки країни.

Список використаних джерел:

1. Радіонов Ю.Д. (2011). Проблема ефективності використання бюджетних коштів. *Фінанси України*, № 5.
2. Кириленко О.П. (2013). *Бюджетна система*. Підручник, Тернопіль: ТНЕУ, 624 с.
3. Звіт Рахункової палати України за 2017 рік. Режим доступу: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16755497/Zvit_RP_2017.pdf?subportal=main.

Рязанова Н.О.

кандидат економічних наук, доцент,

ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка»

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ВВЕДЕННЯМ ВУГЛЕЦЕВИХ ПОДАТКІВ І РОЗВИТКОМ ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Тенденція переходу на низьковуглецевий шлях розвитку, обмеження і регулювання парникових викидів пов'язані не лише з необхідністю реагувати на risks глобальної зміни клімату, але і на соціально-економічні інтереси держав. Регулювання викидів парникових газів за останнє десятиліття стало важливим компонентом не лише міжнародної кліматичної політики, але і внутрішньої економічної, енергетичної і промислово-технологічної політики розвинених і провідних країн, важливим чинником зовнішньоекономічної політики і конкуренції, ефективним інструментом стимулювання інвестицій в модернізацію і інновації.

За даними компанії Enerdata, лідером по викидах CO₂ є Китай. Сьогодні Китай щорічно викидає близько 8796 Мт CO₂ еквіваленту, що пояснюється величезними виробничими потужностями і об'ємами вироблення електроенергії, необхідної для цього. На другому місці йде США, з показником у більш ніж 5112 Мт CO₂ еквіваленту в рік. Далі слідує Індія з 2088 Мт CO₂ еквіваленту в рік.

Впродовж трьох років підряд, глобальні викиди CO₂ залишалися стабільними приблизно на рівні 31,5 Гт CO₂ еквіваленту. Стагнація в 2016 році обумовлена слабким економічним зростанням, скороченням енергоемності і